

INFORMĀCIJA

par pārvades gāzesvadu un to objektu aizsargjoslām, saimnieciskās darbības ierobežojumiem aizsargjoslās

Saskaņā ar Aizsargjoslu likumu pārvades gāzesvadiem ir noteiktas ekspluatācijas un drošības aizsargjoslas. Ekspluatācijas aizsargjoslu galvenais uzdevums ir nodrošināt pārvades gāzesvada efektīvu un drošu ekspluatāciju un attīstības iespējas. Savukārt drošības aizsargjoslu galvenais uzdevums ir nodrošināt vides un cilvēku drošību šo objektu ekspluatācijas laikā un iespējamo avāriju gadījumā, kā arī pašu objektu un to tuvumā esošo objektu drošību.

1. Ekspluatācijas aizsargjoslas.

Saskaņā ar Aizsargjoslu likuma 22.pantu ekspluatācijas aizsargjoslas ap gāzesvadiem, gāzapgādes iekārtām un būvēm, gāzes noliktavām un krātuvēm tiek noteiktas, lai nodrošinātu gāzesvadu, gāzapgādes iekārtu un būvju, gāzes noliktavu un krātuvju ekspluatāciju. Pārvades gāzesvadiem un to objektiem ir noteiktas šādas ekspluatācijas aizsargjoslas:

- 1.1. gar gāzesvadiem ar spiedienu vairāk par 1,6 megapaskāliem ekspluatācijas aizsargjoslas veido zemes gabals un gaisa telpa, ko norobežo nosacītas vertikālas virsmas katrā pusē no gāzesvada ass - 15 metru attālumā no gāzesvada ass;
- 1.2. ap gāzes regulēšanas stacijām ekspluatācijas aizsargjoslas veido zemes gabals un gaisa telpa, ko norobežo nosacītas vertikālas virsmas ārpus šo objektu būvju ārsienām, iežogojuma vai norobežojošām konstrukcijām - 6 metru attālumā;
- 1.3. ap pretkorozijas elektroķīmiskās aizsardzības iekārtu anodu zemējumiem – 4 metru attālumā zemējuma kontūras.

2. Drošības aizsargjoslas.

Saskaņā ar Aizsargjoslu likuma 32².pantu drošības aizsargjoslas ap gāzesvadiem ar spiedienu virs 1,6 megapaskāliem, ap gāzes regulēšanas stacijām, gāzes regulēšanas punktiem, gāzes mērīšanas stacijām, dabasgāzes kompresoru stacijām, dabasgāzes savākšanas punktiem, gāzes krātuvju urbumiem, sašķidrinātās ogļūdeņražu gāzes noliktavām, krātuvēm un uzpildes stacijām, sašķidrinātās ogļūdeņražu gāzes balonu noliktavām un tirdzniecības punktiem, automobiļu gāzes uzpildes stacijām nosaka, lai samazinātu iespējamo negatīvo ietekmi uz cilvēkiem šo ietaišu un būvju avārijas gadījumā. Pārvades gāzesvadiem un to objektiem ir noteiktas šādas drošības aizsargjoslas:

- 2.1. ap gāzesvadiem, gāzes regulēšanas stacijām un gāzes mērīšanas stacijām – drošības aizsargjoslas veido zemes gabals un gaisa telpa, ko norobežo nosacītas vertikālas virsmas katrā pusē no gāzesvada ass vai nosacītas vertikālas virsmas ārpus šo objektu būvju ārsienām, iežogojuma vai norobežojošām konstrukcijām, gāzesvadam ar diametru:

- a) līdz 300 mm – 75 metru attālumā;
- b) no 300 mm līdz 600 mm – 125 metru attālumā;
- c) no 600 mm līdz 800 mm – 150 metru attālumā;

2.2. ap gāzesvadiem ar spiedienu virs 1,6 megapaskāliem un gāzes regulēšanas un mērīšanas stacijām, ja šie gāzesvadi un šīs stacijas izbūvētas vai rekonstruētas pēc 2002.gada 1.septembra, tiek noteikta ar būvprojekta aprēķinu, bet ne mazāk kā:

- 1) 25 metri no gāzesvada ass – ap gāzesvadiem ar spiedienu virs 1,6 megapaskāliem;
- 2) 100 metri – ap gāzes regulēšanas un mērīšanas stacijām.

3. Aprobežojumi ekspluatācijas aizsargjoslās.

Saskaņā ar Aizsargjoslu likuma 56.pantu ekspluatācijas aizsargjoslās ap gāzesvadiem, gāzapgādes iekārtām un būvēm, gāzes noliktavām un krātuvēm papildus šā likuma 35. un 58.² pantā minētajiem aprobežojumiem tiek noteikti šādi aprobežojumi:

- 3.1. aizliegts ierīkot atkritumu apglabāšanas poligonus;
- 3.2. aizliegts nomest smagumus, izmest vai izliet zemē kodīgas vai koroziju izraisošas vielas, degvielu vai eļļošanas materiālus;
- 3.3. aizliegts veikt darbus, kas saistīti ar spridzināšanu un derīgo izrakteņu ieguvī;
- 3.4. aizliegts aizkraut un norobežot ar žogiem pievedceļus un pieejas gāzesvadiem, gāzapgādes iekārtām un būvēm, gāzes noliktavām un krātuvēm;
- 3.5. aizliegts staigāt pa virsūdens gāzesvadu pārejām;
- 3.6. aizliegts veikt darbus, kas saistīti ar zemes applūdināšanu;
- 3.7. aizliegts aizsargjoslās gar zemūdens gāzesvadiem braukt ar izmestu enkuru vai tīkliem, ierādīt zvejas vietas un zvejot, ķert ūdens dzīvniekus un iegūt ūdensaugus ar dziļūdens rīkiem;
- 3.8. aizliegts audzēt kokus un krūmus platībās, kuras norādītas aizsargjoslu noteikšanas metodikā;
- 3.9. aizliegts būvēt jebkuras ēkas;
- 3.10. aizliegts izvietot lopbarības, minerālmēslu, bīstamu ķīmisko vielu un produktu, kokmateriālu, uzliesmojošu, viegli un īpaši viegli uzliesmojošu vielu, produktu un materiālu glabātavas;
- 3.11. aizliegts izvietot degvielas uzpildes stacijas;
- 3.12. aizliegts ierīkot kuģu, liellaivu un peldošu celtnu piestātnes, kā arī veikt gultnes padziļināšanas un zemes smelšanas darbus;
- 3.13. aizliegts ar jebkādam darbībām traucēt gāzapgādes uzņēmuma darbiniekus, kuri aizsargjoslā veic ekspluatācijas, remonta, rekonstrukcijas, avāriju novēršanas vai to seku likvidēšanas darbus;
- 3.14. ja nav noslēgta rakstveida vienošanās ar gāzesvadu, gāzapgādes iekārtu un būvju, gāzes noliktavu un krātuvju īpašnieku, aizliegts:

3.14.1. veikt darbus ar uguni un liesmu, dzīt pāļus, lietot triecienmehānismus ar jaudu, kas lielāka par 100 kilovatiem,

3.14.2. veikt zemes darbus dziļāk par 0,3 metriem, bet aramzemēs - dziļāk par 0,45 metriem, kā arī meliorācijas un grunts planēšanas darbus,

3.14.3. veikt ģeoloģiskos, ģeodēziskos un citus pētniecības darbus, kas saistīti ar urbumu veidošanu un grunts paraugu ņemšanu (izņemot augsnes paraugus),

3.14.4. būvēt, atjaunot vai pārbūvēt inženierbūves;

3.14.5. ierīkot brauktuves un brauktuvju šķērsojumus,

3.14.6. veikt citus darbus, kas traucē gāzesvadu, gāzapgādes iekārtu un būvju, gāzes noliktavu un krātuvju apkalpošanu vai var bojāt šos objektus.

4. Aprobežojumi drošības aizsargjoslās.

Saskaņā ar Aizsargjoslu likuma 58.² pantu drošības aizsargjoslās ap gāzesvadiem ar spiedienu virs 1,6 megapaskāliem, ap gāzes regulēšanas stacijām, gāzes regulēšanas punktiem, gāzes mērīšanas stacijām, dabasgāzes kompresoru stacijām, dabasgāzes savākšanas punktiem, gāzes krātuvju urbumiem, sašķidrinātās ogļūdeņražu gāzes noliktavām, krātuvēm un uzpildes stacijām, sašķidrinātās ogļūdeņražu gāzes balonu noliktavām un tirdzniecības punktiem, automobiļu gāzes uzpildes stacijām tiek noteikti šādi aprobežojumi:

- 4.1. aizliegts būvēt jaunas ēkas vai pārbūvēt nedzīvojamās ēkas par dzīvojamām ēkām, kā arī – ja nav noslēgta rakstveida vienošanās ar gāzesvadu, gāzapgādes iekārtu un būvju, gāzes noliktavu un krātuvju īpašnieku – pārbūvēt esošās ēkas;
- 4.2. aizliegts būvēt vai atvērt jaunas sporta, izglītības un atpūtas būves vai iestādes vai esošās ēkas pārbūvēt par sporta, izglītības un atpūtas būvēm vai iestādēm;
- 4.3. aizliegts ierīkot spēļu laukumus un atpūtas zonas;
- 4.4. aizliegts rīkot publiskus pasākumus;
- 4.5. aizliegts izvietot degvielas uzpildes stacijas;
- 4.6. aizliegts veikt citus darbus (vai darbības), kas traucē nodrošināt vides un cilvēku drošību gāzesvadu, gāzes regulēšanas staciju, gāzes regulēšanas punktu, dabasgāzes kompresoru staciju, gāzes krātuvju, šķidrinātās ogļūdeņražu gāzes noliktavu, krātuvju un uzpildes staciju, sašķidrinātā ogļūdeņražu gāzes balonu noliktavu un tirdzniecības punktu vai automobiļu gāzes uzpildes staciju ekspluatācijas laikā un iespējamo avāriju gadījumā;
- 4.7. gāzesvada īpašnieks kopā ar autoceļa pārvaldītāju nodrošina transportlīdzekļu apstāšanās aizliegumu drošības aizsargjoslās gar gāzesvadu ar spiedienu virs 1,6 megapaskāliem.

5. Vispārīgie aprobežojumi aizsargjoslās.

Vispārīgie aprobežojumi aizsargjoslās ir noteikti Aizsargjoslu likuma 35.pantā, bet speciālie Aizsargjoslu likuma 56. un 58.² pantā.

Saskaņā ar Aizsargjoslu likuma 35.panta otro daļu, ja objektam ir noteikta aizsargjosla, tā īpašniekam vai valdītājam atļauts aizsargjoslā veikt attiecīgā objekta ekspluatācijai, remontam, renovācijai, rekonstrukcijai nepieciešamos darbus. Par to rakstveidā brīdināms zemes īpašnieks vai tiesiskais valdītājs vismaz divas nedēļas pirms darbu uzsākšanas, izņemot avāriju novēršanas vai to seku likvidēšanas darbus, kurus var veikt jebkurā laikā bez

brīdinājuma. Aizsargjoslu likuma 35.panta septītā daļa nosaka, ka juridiskajām un fiziskajām personām aizsargjoslās jāizpilda attiecīgā objekta īpašnieka likumīgās prasības.

Savukārt 35.panta sestā daļa paredz, ka gan juridiskās, gan fiziskās personas, veicot aizsargjoslās darbus, kuru dēļ ir nepieciešams objektus aizsargāt no bojājumiem, pārbūvēt vai pārvietot, aizsardzības, pārbūves vai pārvietošanas darbus veic pēc saskaņošanas ar attiecīgā objekta īpašnieku vai valdītāju, tas ir, ar akciju sabiedrību "Conexus Baltic Grid" (izveidota AS „Latvijas Gāze” reorganizācijas rezultātā un ir pārņēmusi no akciju sabiedrības „Latvijas Gāze” dabasgāzes pārvades sistēmas un uzglabāšanas sistēmas operatora tiesības un pienākumus).

Ievērojot Aizsargjoslu likuma 35.panta sestās daļas noteikumus, akciju sabiedrība „Conexus Baltic Grid” norāda, ka jebkurai fiziskai un juridiskai personai, veicot darbus aizsargjoslā, ir šādi pienākumi:

- 5.1. iesniegt un saskaņot ar akciju sabiedrību „Conexus Baltic Grid” pārvades gāzesvada aizsargjoslā pildāmo darbu plānu (projektu) un 5 darba dienas pirms darbu uzsākšanas izsaukt akciju sabiedrības „Conexus Baltic Grid” pārstāvi (tāl. 67819033, 67819003, e-pasts: info@conexus.lv), un iepazīstināt ar objektu un veicamo darbu specifiku;
- 5.2. personālam, kas piedalās darbu veikšanā pārvades gāzesvada aizsargjoslā, ir jābūt darbu veikšanas instrukcijai, kā arī ar akciju sabiedrību „Conexus Baltic Grid” rakstiski saskaņotai darbu veikšanas atļaujai (vienošanās par noteikumiem zemes darbu izpildei gāzesvada aizsargjoslas zonā).
6. Aizsargjoslu likuma 61.panta vienpadsmitā daļa nosaka, ka nekustamā īpašuma īpašnieks vai valdītājs nodrošina objekta īpašniekam vai valdītājam piekļuvi objektam un tā aizsargjoslai, lai varētu nodrošināt aizsargjoslas uzturēšanu un veikt attiecīgā objekta ekspluatācijai, remontam, renovācijai un rekonstrukcijai nepieciešamos darbus.
7. Aizsargjoslu likuma prasību neievērošana var radīt pārvades gāzesvada avārijas stāvokli, kura sekas var būt materiālo vērtību un cilvēku bojāeja, kā arī ilgstošs gāzes piegādes pārtraukums patērētājiem, tādējādi fiziskās un juridiskās personas, kas pārkāpj iepriekš minētās prasības, var saukt pie atbildības normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.
8. Jautājumus, kas saistīti ar darbu izpildi pārvades gāzesvada un to objektu aizsargjoslās, risināt akciju sabiedrībā „Conexus Baltic Grid”, Stigu ielā 14, Rīgā, LV-1021.

Saziņas līdzekļi:

tāl.67819032, info@conexus.lv

tāl.67819017 - diennakts dispečeri.

Akciju sabiedrība „Conexus Baltic Grid”